

Caldicott: “Gizakiaren historiako istripurik larriena, Fukushima”

Helen Caldicott mediku australiarra, militante bakezale eta ekologista ezaguna, Tokioko legebiltzarrean izan da parlamentariei eskatzeko Fukushima inguruko eremu kutsatuetatik haurdun dauden emazteak eta haurrak atera ditzaten. Bideoz ikus daiteke politikari japoniarrei eta hedabideoi egin errieta, munduko besteontzat balio duena.

| PELLO ZUBIRIA KAMINO |

HOGEI PARLAMENTARI BESTERIK EZ zitzaizkion azaldu azaroaren 19an entzule, mundu mailan ezaguna izana arren, liburuengatik, sariengatik, aitortzen zaion lidergoagatik. Helen Caldicott labor eta zorrotz mintzatu zitzairen Tokioko parlamentuan. Hona bere hitzak.

“(Txaloak). Mila esker. Medikua eta pediatra gisa nator, haurretan berezitua, hitz egitera Fukushima-ren, gizakiaren historian gertatu den istripu larrienaren, ondorio medikuek. Oso larria izan da, hiru errektore fusionatu dira, sekula gertatu gabea. Erradioaktibitate kopuru izugarria utzi du libre. Zorionez lehenbiziko egunetan haizeak mendebaldetik jo zuen ekialderantz, Itsaso Bare aldera. Baina gero aldatu eta ipar-ekialdetik hasi da, Japoniaren barruko alderantz, irradiazioak hegoaldera eramanez.

Dakizuenek Japoniako Gobernuak erradioaktibitatea neurtzen zuen SPEEDI izeneko sistemaren bidez, eta bazekiten irradiazioak nora zihoazen. Baina ez zieten herritarrei informazioa eman, panikoa zabalduko zen beldurrez. Horregatik jendeek ihes egin zuten irradiazio gehien zeuden lekuetara.

Txernobyngo istripua oso hurbitetik jarraitu nuen. Errusiako agintariak askoz proaktiboagoak izan ziren herritarrak ebakuatzerakoan

Japoniakoak bere herritarrekiko izan direna baino. Badirudi Japoniako agintariak eta TEPCOk ez dutela ulertzen haurrak 10-12 bider sentiberagoak direla erradioaktibitate-arekiko helduak baino. Neskatoek irradiazioengatik kantzerra garatzeko aukerak mutikoenak halako bi dira. Eta fetoei milaka bider arrisku gehiago dute.

Bi milioi jende bizi dira Fukushima prefekturan, horietatik 250.000 Fukushima Cityn, zeina erradiazioek aski kutsatua baitago. Erabat harrিতuta nago ikusirik Japoniako Gobernuak nola baimentzen duen haurrak bizitzea erradiazio handiko guneetan. Errusiako agintariak haurrak atera zituzten kutsadura maila bera zeukaten lekuetatik.

Ohartzen naiz Japoniako Gobernuaren eragin handia dutela, areago, hura kontrolatzen dutela TEPCOk eta industria nuklearrak. Ohartzen naiz ere politikariak ezjakinak direla zientzia eta medikuntza gaietan, ez dutela arazoa sakonki ezagutzen. Baimentzea Fukushima-ko probintzian gera daitezen bai umeak, bai haurdun diren edo haurrak izateko adinean dauden emakumeak, medikuntzaren ikuspegitik krimen bat da.

Haur horietako askok kantzerra garatuko dute beren bizian. Denbora luzea behar da inkubatzeko kan-

Yuko Human Rights en argazki handian neskato bati ultrasoinuz aztertzen ari zaizkio tiroideak. Foto txikikoa da Helen Caldicott. 1938an Australian sortua, medikuntza ikasi eta pediatrian berezitu zen. AEBetan ari zelarik irakasle, Three Mile Islandeko istripu nuklearraren ostean lanbidea utzi geroztik arma nuklearren kontrako aktibismoari emana dago. 1982an ezagutu zuen publiko zabalak *If you love this planet* (Planeta hau maite baduzu) dokumentalaren protagonista izaki. Nuklearrez eta arma atomikoez zortzi liburu plazaratu ditu, *Honoris Causa* doktoregoa eman diote zortzi unibertsitatek; sari asko jasoa da, Nobel saritarako Linus Paulinek proposatua ere bai. Internetez ikusgai dago martxoan Kaliforniako Santa Barbaran eman *The Medical Implications of Fukushima, Nuclear Power and Nuclear Proliferation* hitzaldi famatua, Tokioko parlamentuan eman hitzaldi laburra legez.

tzerra, 5 eta 70 urte artean, Hiroshiman eta Nagasakin ondo ikasia dugu.

Zer gertatzen den ikusteko, agintariak Fukushima 80.000 pertsona ikertu dituzte, gehienak 18 urtez azpikoak. Ultrasoinuz aztertu dizkiete tiroideak, aurkituz haurren %40k anormaltasunak dauzkatela, gauza izugarri arraroa pediatrian. Horietako askok tiroideetako kantzerra garatuko dute, seguru. 12 urteko mutiko bati aurkitu diote eta 16ko neskato bati ere bai arrastoak.

Txernobyngoan 5 urte pasatu ziren haurretan kantzerrak azaltzerako. Hemengoan zantzuek erakusten dute askok garatuko dutela, eta Txernobyngoek baino irradiazio handiagoak nozitu dituztela.

Hedabideon erantzukizuna

Mediku izanik iruditzen zait Japoniako Gobernuak gehiago babesten duela TEPCO bere herritarrak baino. Ezin dira utzi ebakuatu gabe eremu erradioaktiboetako haurrak, familia izateko adinean dauden eta haurdun diren emakumeak. Gobernuak bere gain hartu behar ditu horien leku aldatze eta bizileku berriak. Baina agintariak men egiten diote TEPCOri.

Erradioaktibitatea janarietan pilatzen da, perretxikoetan, arrozean, espinaketan, tean, arrainetan...

dugula. Industria nuklearrak bada-ki. Medikuen ikuspegitik, kantzerrok artatzeko ospitale handi bat abiarazi beharra dago Fukushima berehala.

Informazio publiko oso gutxi dago errektoreak kontrolatzeko ahaleginean aritu diren langile giza-gaixoen osasunaz. Erradiazio oso handitan aritu dira. Ez dakigu nola dauden, zenbat erradiazio hartu duten. Informazio honek publikoa izan beharko luke, hedabideei dago-kie bilatzea.

Oraitxe daukuzuen betebeharr handiena hau da: ohartarazi behar duzue Japoniako jendea, 7 mailako lurrikara gertatu eta Fukushima 4. errektorearen eraikina gainbehera baletor, piszinak dauzkan erre-gaiak lurrera erortzean isuriko luke-tela Txernobylen isuritako erradioaktibitatea halako hamar.

Japoniaren zati handi bat sunsitzetza ekarriko luke. Ez dakit zenbateraino jabetzen zareten zenbaterainoko arriskuan bizi zareten. Politikariek esan dute 4. errektorea hondoratuko balitz Tokio ebakuatu beharko litzatekeela. Nora joango lirake 30 milioi jendeok?

Bi urte behar omen dira hor garabi erraldoia eraiki eta erregaia ateratzeko. Edozer gerta liteke bi urtetan. Zergatik ez da eskatzen nazioartearen laguntza?

Azkenik, Fukushima hondakin erradioaktiboak Japonia osoan barreiatzen dira errausteko. Kutsadura guztia Japonian zabaltzea krimena da”.

Hori baizik ez du esan Helen Caldicott Tokion ■

Ezin duzue erradioaktibitatea usaindu, ukitu, ikusi. Fukushima jendea elikagai erradioaktiboak ari da jaten, ez dago araurik Japonian. 137 zehazkiak daukaten jakiak irentsiz gero denborarekin garatuko duzue kantzerra, burukoa, giharretakoa, obarioetakoa, barrabiletakoa edo bestelakoa.

Fukushimako eskola eta haurtzaindegietan umeak gai erradioaktiboak jaten ari dira. Medikuntzatik ikusita, inmorala da! Itsaso Bareko arrainek irradiazio maila handia daramate, izugarriko erradioaktibitate pila isuri baita bertan, giza historian sekula gertatu dena baino gehiago.

Mintzatu berri naiz 400 pertsonaren aurrean eta jendeak nahi zuen

jakin zer egin daitekeen. Hedabideen erantzukizuna da jendea jakinaraztea zer ari den gertatzen hemen Fukushima gatik.

Ez da bukatu Fukushima istripua. Deskutsatzeko 40 urte beharko direla diote. Baina zientzietatik ikusita, sekula ez dute lortuko, ezinezkoa baita. 137 zehazkiak 300 urteko iraupena dauka. Fukushima eta bestetan lurrak, elikadurak, dena egongo da kutsaturik 300 urte edo gehiagoz. Ez dut uste gobernuak badakienik ere noiz arte iraungo duen hondamendiak.

Iragartzen dut erradiazioak hartu dituzten jendeen artean datozen 70 urtez, baita berandugo ere, leuzemia, kantzer eta sortzetiko malformazioen epidemia ikusiko

ZINKUNEGI OPTIKA

Hernani, 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

zuri begira